

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegraful Roman«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 3297 Prez. 1915.

Preaonoraților protopresbiteri, și onoraților preoți din arhidieceza noastră transilvană.

Cu nespuse îngrijire vin a vă arăta, că pe lângă multele nefericiri, ce le-a adus și le va mai aduce asupra noastră înfricoșatul războiu actual, acum ne amenință o altă nefericire și mai mare, și anume, lipsa de hrană între oameni, sau foametea provenitoare din cauză, că cele mai multe brațe destinate a cultivă pământul, se află în războiu.

Dacă se va considera, că războiul atinge numai pe bărbații aflători sub arme, pe când foametea atinge pe toți ceiași bărbați și femei, tineri și bătrâni, apoi pe copii, mari și mici, fără deosebire, atunci oricine va înțelege, că foametea este o nefericire mult mai înfricoșată și decât cel mai crâncen războiu.

Pentru a împedea aceasta mare nefericire este neapărat de lipsă a îndemnă, nu numai în biserică, după amvon, dar și afară de biserică, la toate ocaziunile, pe toți ai noștri harnici de lucru, aflători acasă, bărbați și femei, tineri și bătrâni, fără osebire, să se pună toți, cu tot deadinsul, pe lucrarea pământului, iar de altă parte să rugăm ferbinte pe bunul Dumnezeu, să binecuvinteze lucrările tuturor cu o bună rodire a pământului.

Când zicem, că toți cei harnici de lucru să se pună cu tot deadinsul pe lucrarea pământului, nu înțelegem numai pe cei ce au pământ propriu al lor, dar și pe cei ce nu au pământ, înțelegem, ca și aceștia să sară cu tot deadinsul în ajutorul celor ce au pământuri, ajutându-le a-și lucra acele pământuri, pe lângă o plată modestă.

Având toate acestea în vedere, și înaltul guvern a provocat organele sale administrative, să îndatoreze și ele pe toți bărbații, și pe femeile, ba și pe copiii harnici de lucru, a se pune cu tot deadinsul pe lucrul câmpului, încă și cu amenințare, că acelor femei, cari n'ar sări în ajutorul celor cu pământ, li se va detrage și ajutorul ce-l primesc dela stat pentru bărbații lor aflători în războiu.

Deci vă provocăm și noi pe voi toți iubitorilor preoți a lumina și capacita pe toți poporienii voștri aflători acasă, tineri și bătrâni, bărbați și femei, că pentru a scăpa de înfricoșata foamete să se pună cu toții pe lucrarea pământului, iar de altă parte să cruțe cât se poate mai mult din bucatele ce le ar avea, acum și după aceasta.

Deasemenea să mai luminați pe poporienii voștri, ca să nu tănuiască bucatele ce le ar avea, când acestea se vor conșcrie, căci prin acea conșcriere nu se intenționează păgubirea nimănui, ci numai preîngrijirea, ca din ceea ce ar prisosi unora, să se dea și altora, nu în dar, ci pe lângă plata corespunzătoare.

Așteptând să vă puneți toate silițele și întru satisfacerea acestei însărcinări, cu binecuvântare arhierască am rămas

Sibiu, 24 Martie 1915.

Al vostru al tuturor
de tot binele voitor:

Ioan Mețianu m. p.,
arhiepiscop și metropolit.

Nr. 3112/1915 Școl.

Notă oficială.

Din partea organelor statului ne-au venit plângeri, că oficiile noastre parohiale și conducătorii școlilor n'au prezentat matriculele și absolutoriiile cu ocazia tinerii examenelor acelor elevi, cari au terminat clasa VI a școlii populare. Ba ce e mai mult, acele acte pe unele locuri nici până în ziua de azi nu s'au așternut spre subscriere.

Deși prin circulara noastră Nr. 5841 din 8 Maiu 1914 am luat toate măsurile privitoare la această chestiune, indicând în mod clar îndatoririle organelor noastre, spre a înlătura urmările păgubitoare ce rezultă pentru interesele bisericii noastre în urma unor astfel de neglijențe, îndatorăm din nou cu toată rigoarea fiecare școală, ca să și procure dela librăria arhidiecezană exemplare necesare din Matriculă și Absolutorii. Acestea au să fie redactate îndată după încheierea examenului final și tot atunci au se fie subscribe de comisarul consistorial, exmisul ministerial și de învățătorul examinator.

Spre a nu mai da prilej în viitor la plângeri în acest punct, oficiile protopopești sunt poftite a ne arăta eventualele cazuri de neglijență, spre a lua măsuri în consecință.

Sibiu, din ședința consistorului arhidiecezan, ca senat școlar, ținută la 19 Martie 1915.

Consistorul arhidiecezan.

Ideal și utopie.

(b). Orice popor conștiu de valoarea și de demnitatea lui, trebuie se aibe un ideal, fără de care nu se poate închipui dezvoltarea energiei forțelor inerente unei națiuni cu aptitudini superioare fizice, morale și intelectuale.

Neamul românesc este unul dintre cele mai selecte popoare în toate aceste condiții din Europa civilizată. Și în această selecțiune parecă natura însăși a vrut, ca să ne indice rolul nostru, rolul cel mai important pe scena tragice desfășurări a celei mai sângeroase drame ce o joacă astăzi destinul pentru viitorul popoarelor Europei.

Care poate se fie acest viitor? El poate fi numai al acelor popoare, cari întrunesc condițiile unui ideal adevărat, iar nu ale unei utopii fantastice. Iar utopie este tot ce nu se poate realiza, pe baza unei concepții

anumite, în condiții, cari astăzi nu sunt date, dar cari în alte vremi, cât de îndepărtate, ar putea să facă și din utopia irealizabilă acum, realizarea idealului, care rămâne veșnic. Un popor însă, care s'ar conduce numai de utopii, nu și-ar putea realiza idealul niciodată.

Dar ca să fim mai expliciți, să luăm exemple din istoria recentă a Europei și din a popoarelor mult mai mari și mai înaintate decât al nostru.

Treptat au mers toate spre idealul care le-a condus și de care cele mai luminate s'au apropiat, fără a-l ajunge încă, căci un ideal realizat nu mai înseamnă nimic, ci în locul lui va urma altul, și mai mare. Aceasta este geneza idealurilor. Dar să cităm exemple. Napoleon I-ul îndată ce a deraliat pe panta unei utopii, a suferit desastrul idealului francez la Moscova. Dimpotrivă, Germania, dacă după Königrätz urma, se zicem, fantasmagoria unei utopii, anexând tot ce era și este încă astăzi german din Austria, mai putea ea conta la un sprijin din partea dăruitei monarhii, acum după un jumătate de secol? Cine poate ști apoi ce s'ar fi întâmplat la 1870, dacă Germania lui Bismarck nu era atât de prudentă la 1866? Și tot așa și urmașii de astăzi ai lui Ioan Brătianu al României, urmașii politici ai Bismarck-ului românesc de altădată, care a fost cel mai mare Român, cum și Bismarck a fost cel mai mare German, au moștenit dela marele lor înaintaș același ideal românesc, ca și urmașii lui Bismarck pe cel german, dar fără ordinul de a-l și realiza cu orice preț, ci cu îndatorirea, să-l lase mai departe moștenire fiilor, nepoților, sau strănepoților lor. Căci orice ideal nu este o moștenire vremelnică, ci o posesiune veșnică a sufletului unei națiuni, este o veșnică înviere, ca și a Domnului Iisus Cristos, care prin moarte pe moarte călcând, a dăruit viața!...

Astăzi noi, Românii din Ardeal și Ungaria, suntem aceia, cari prin moarte moartea călcăm, dând viață nădejzii unei mai bune sorți a viitorului nostru. Ca mâne poate România ne va urma în altă parte, dând viață nouă fraților noștri din Basarabia. Fie ca săptămâna trecută a patimilor, care în acest an coincide cu jertfele aduse de neamul românesc de dincoace de Carpați pe altarul patriei lor, se fie urmată cât mai curând și de ziua învierii idealului românesc. Iar acest ideal nu este altul, decât ca noi Românii din monarhia habsburgă se ajungem la aprecierea vredniciei noastre, iar frații noștri oproșiți din Basarabia la renașterea lor națională, cu ajutorul lui Dumnezeu, al împăratului și regelui nostru, al regelui român și al oștirilor acestor vrednici domnitori, spre gloria eternă a celor două state învecinate, a căror țintă este aceeași: fericirea popoarelor de sub augustele lor oblăduiri. Și în acest punct între monarhia noastră și între regatul României nu poate se fie nici o divergență, ci numai un sin-

gur ideal, care eschide orice utopie, ce ar mai putea să ne despartă de acelaș scop final...

Convocarea dietei. După informațiile pe cari le avem, dieta țării va fi convocată prin rescript regal pe 19 Aprilie nou la Budapesta, pentru a vota unele proiecte de lege urgente, și anume, proiectul de lege prin care se acordă guvernului indemnizare pe șase luni, proiectul de lege despre prelungirea mandatelor deputaților dietali, proiectul de lege despre înființarea unei bănci mari centrale în Budapesta, cu sprijinul guvernului și cu participarea tuturor băncilor din țară, și alte proiecte urgente de lege, cari vor fi prezentate dietei.

Pastorală.

Preasfinția Sa, Episcopul Ioan I. Papp al Aradului, a adresat de sfintele sărbători ale Invierii Domnului următoarea pastorală credincioșilor sei:

IOAN,

din îndurarea lui Dumnezeu, drept credinciosul Episcop al Aradului, Orăzii-Mari, Ienopolei și al Halmagiului, precum și al părților anexate din Bănătul Timișan.

Iubiților cler și tuturor credincioșilor din eparhia Aradului, dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Cristos, împreună cu salutare nouă arhierască!

„Plecați-vă sub mâna lui Dumnezeu cea tare, ca să vă înalțe în vremea cercetării“.

I. Petru 5 v. 6.

Iubiților creștini și fii suflotești!

Din darul și nemărginita îndurare a lui Dumnezeu, Părintele nostru cel cereș, mai plinind și noi cursul unui an paschal, ne-am învrednicit a ajunge acest mare praznic al prealuminării învierii a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Cristos, aceeaș mărită și sfântă zi, „Carea a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într'însa“. (Psalm 117. v. 24).

Cât de mare și de însemnat este pentru viața creștinească acest eveniment fără păreche în istoria lumii, au înțeles și vor înțelege și acum și în viitor toți oameni temători de Dumnezeu, cari cunoscând nestatornicia lumii, cunosc și patimile de bună voie ale Fiului lui Dumnezeu, care cu moartea Sa a călcat moartea și cu prealuminata Sa înviere a îndeplinit scopul trimiterii Sale pe pământ, și astfel a făcut deplină mântuirea neamului omenesc din blăstămul păcatului strămoșesc.

Când acum ne dăm, precum și trebuie să ne dăm seama de adevărul, că prealuminata înviere a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Cristos este scoaterea omenimei din întunec la lumină și din moarte la viață, când ne vom da seama și de aceea, că prin învierea Sa, Mântuitorul nostru Iisus Cristos ne dă chezașia nădejdei viștii și a învierii noastre la ziua cea de apoi, cine n'ar înțelege motivul bucuriei, ce se naște în sufletul nostru la sunele clopotelor din turnul bisericii, care străbătând văzduhul, ne deșteaptă din somnul nopții și ne chiamă la prăznuire și prin aceasta la înnoirea și întărirea nădejdei noastre în Dumnezeu.

Conduc de credință, că de acestea meditațiuni sfinte și cugate evlavioase este cuprins și sufletul nostru, cari ați alergat cu mic cu mare, dia apropiere și din depărtare la această sfântă biserică, vecinic lăcaș al mării lui Dumnezeu, am grăbit și eu cu duhul meu între voi cu scopul și do-

